

Élettani vándorgyűlés

A biológiai és orvostudományok legnagyobb múltú tudományos szervezete, a Magyar Élettani Társaság július 7-10. között Szegeden tartotta 41. vándorgyűlését. A társaság hagyományos, évenként megrendezésre kerülő vándorgyűlésein többszáz kutató- orvos vesz részt és számol be tudományos munkájának eredményeiről. A Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszertani Intézete által megrendezett idei kongresszuson 400 kutató és gyakorló orvos hallgatta meg a négy szekcióban megtartott 288 előadást.

A kongresszus ünnepélyes megnyitására a Biológiai Központ nagytermében került sor július 7-én délelőtt. Az ünnepségen részt vett dr. Petri Gábor, az Elnöki Tanács tagja, a SZOTE rektora, dr. Gál György, az Egészségügyi Minisztérium főosztályvezetője, a megyei pártbizottság képviselőjében Bagdi Sándor, a városi pártbizottság képviselőjében pedig Szabó G. László. Dr. Szekeres László tanszékvezető, egyetemi tanár, a vándorgyűlés elnöke mondott megnyitó beszédet, majd utána megtartotta megnyitó előadását. Ezt követően négy szekcióban megkezdődtek az előadások az

MTA Szegedi Biológiai Központjának, valamint a JATE új Biológiai Intézetének termibein. Az egyenként tízperces időtartamú előadások a következő témakörök kérdéseiről hangzottak el: az idegrendszer élettana; vér és belső környezet; belső szekréció és anyagcsere; az emésztés élettana; hősabályozás; a légzés élettana; izomélettan; a vese, valamint a szív és keringés élettana. A beszámolóban elméleti kutatók és klinikusok eredményei egyaránt szerepeltek, köztük természetesen a szegedi kutatók témái is. Részt vett és előadást tartott a konferencián W. Horsley Gantt amerikai professzor, Pavlov egykori munkatársa is.

A konferencia munkája július 10-én délelőtt ankként fejeződött be, amelyen az élettani tudományok oktatásának kérdéseivel foglalkoztak a megjelentek.

A Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszertani Intézete által példásan rendezett idei kongresszus elérte célját. Az élettani tudományok legjelesebb kutatói ugyanis nemcsak beszámoltak saját eredményeikről, hanem tájékoztak is a társtudományok fejlődéséről.

Dr. Szekeres László tanszékvezető egyetemi tanár, a vándorgyűlés elnöke megnyitó előadását tartja.

A gondolkodásra nevelésről

Tizenkettedik alkalommal rendezte meg a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat a József Attila Tudományegyetem szervezésében július 13-21 között a *Pedagógiai Nyári Egyetemet*. Most sem vesztett varázsából és vonzerejéből a tudományos rendezvény, amely iránt az idén is nagy érdeklődés mutatkozott. A Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Központjában az ország minden részéből érkezett gyakorló pedagógusok, tanulmány- és szakfelügyelők, művelődésügyi osztályvezetők, felsőoktatási intézmények tanárai, közel négyszázan ismerkedtek az idei program témájával: A pszichológia szerepe az oktatási és nevelési folyamat hatékonyságának növelésében című problémakörrel. A nyári egyetem igyekszik mindig olyan témát választani, amely aktuális, lényeges és a pedagógiai gyakorlatban nagy jelentősége van. A 10 előadást magába foglaló programozat központi témája a gondolkodásra nevelés kérdése. A pedagógiai nyári egyetem célja ez évben is, hogy a neveléstudomány és a pszichológia legújabb hazai és nemzetközi eredményeinek megismertetésével alakítsák a pedagógiai szemléletmódot, segítsék az MSZMP oktatáspolitikai határozatának eredményes végrehajtását.

Az egyes témákat a legkiválóbb szakemberek ismertették, így a nyári egyetem hallgatói a legfrissebb és legújabb kutatások eredményeivel ismerkedhettek meg. A nyári egyetem igazgatója dr. Agoston György tanszékvezető egyetemi tanár megnyitó szavai után Szabó G. László a városi pártbizottság osztályvezetője tartott előadást *Szeged helye és szerepe az ország gazdasági és kulturális életében* címmel. Szólt a város múltjáról, jelen-

ről, gazdasági, társadalmi, kulturális helyzetéről, az ünnepi hetek színes programjáról.

Az első napi program előadója dr. Lénárd Ferenc, a pszichológiai tudományok doktora, főiskolai tanár *Időszéri pszichológiai problémák és az oktatásügy fejlesztésének feladatai* címmel világitotta meg a nyári egyetem egész programjának fontosságát, a napirendre tűzés jelentőségét. A rendezvénysorozat második napján dr. Kelemen László, a pszichológiai tudományok doktora, tanszékvezető egyetemi tanár *A tanulók gondolkodásának fejlődése az oktatási folyamatban* című előadását hallgatták a résztvevők. A tíznapos előadásorozat zárásaként dr. Agoston György *A nevelési feladatok új rendszerezése* címmel fejezte be az idei programot.

A szakmai előadásokon kívül a nyári egyetem résztvevőit színes és gazdag szórakoztató program várta. Megismerkedtek Szeged városával, megtekintették a Dóm színpadán a Bánk bánt és a Májusjárást. kirándultak a Szelditőhöz, s ellátogattak az Ünnepi Hetek kiállításaira, tárlataira is.

Sok pedagógus felkészültsége hiányos, pszichológiai műveltsége nem kielégítő, ez pedig nem elég a hatékony oktatáshoz, neveléshez. Az elhangzott előadások mindig a pedagógia nézőpontjából ismertették pszichológiai tényeket, vizsgálati tapasztalatokat. A cél az volt, hogy pszichológiai tisztánlátáshoz segítse a tanárokat, alapvető ismeretbeli feltételeket teremtsen az iskolai munkának. Nincs olyan tudomány, amely ne igényelné, hogy művelői időszakonként felfrissítsék eddigi ismereteiket és az alapfogalmakhoz térjenek vissza.

M. P.

Az egészségügy fejlesztéséért

A Magyar Egészségügyi Szervezők Tudományos Egyesülete kongresszust rendezett Magyarországon felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére. A háromnapos kongresszus augusztus 28-án nyílt meg a Magyar Tudományos Akadémia újszegedi Biológiai Központja dísztermében. A háromévenként rendezett tanácskozáson — eddig Budapesten, Debrecenben és Pécsen volt — idén több mint 500-an vettek részt: a hazai szakemberek mel-

Kádár Tibor egyetemi tanár, az Orvostovábbképző Intézet Egészségügyi Szervező Tudományos Társaságának elnöke mondott. Hangsúlyozta, hogy a háromnapos ülés jó alkalmat biztosít a még fiatal, de jelentős tudományág, az egészségügyi szervezők fejlődésének, eredményeinek bemutatására. Az ország különböző részeiből és a külföldről érkezett szakemberek kicserélhetik tudományos és gyakorlati munkájuk tapasztalatait. A szo-

száma megkétszereződött. 1945-ben 48 ezer volt, ma 90 ezer. Állampolgári jog a betegellátás. 22 155 állásban levő orvos van ma Magyarországon, tízezer lakosra 25 orvos jut. Az egészségügyi szervezés fejlődésében döntő jelentőségű az új egészségügyi és társadalombiztosítási törvény. A tudományág eredményeinek biztosítása az is, hogy egyre több képzett orvos áll az ország lakosságának rendelkezésére.

A megnyitó ünnepségen dr. Lukáts Jenő, az Egészségügyi Minisztérium főosztályvezetője, az Egészségügyi Szervezők Tudományos Társaságának főtákarára felszabadulásunk 30. évfordulója alkalmából alapított emléklapokat adott át — Tóth Sándor szobrászművész alkotásait — a socialista egészségügy érdekében kifejtett tevékenységükért: dr. Aczél György egészségügyi miniszterhelyettesnek, dr. Simonovits István egyetemi tanárnak, dr. Kádár Tibor egyetemi tanárnak, az egyesület alapító tagjainak. Dr. Schultheisz Emil egészségügyi miniszter a kongresszus záróünnepségén vette át az emlékérmeket.

A kongresszus hat szekcióban végezte munkáját. Tudományos előadást 283-at tartottak, ebből 43-at külföldiek, amelyeknek a főbb témái: társadalom és egészségügy; az egészségügyi integráció; család és egészségügy; járó- és fekvőbeteg ellátás; közgazdasági feladatok az egészségügyi területen; egészségügyi irányítás, szervezés, vezetés. A tanácskozás egyik kiemelt témája volt az egészségügyi integráció Csongrád megyei modellje, amely jelenleg a legkorszerűbb hazánkban.

Dr. Zalányi Sámuel egyetemi tanár előadása közben (Fotó: Ruszkai)

lett 48 külföldi egészségügyi szervező, a környező szocialista országokból, Angliából, Hollandiából, Finnországból és a Német Szövetségi Köztársaságból.

A megnyitó ünnepségen dr. Zalányi Sámuel egyetemi tanár, a SZOTE Egészségügyi Szervezői Intézetének igazgatója, a kongresszus szervező bizottságának elnöke köszöntötte a vendégeket. Megnyitó beszédet dr.

cialista országokban nagy figyelmet fordítanak az egészségügyi szervezésre. Az egészségügyi ellátás, irányítás és fejlesztés áll a kutatások középpontjában. Az egészségügyi szervezés segítségével minimálisra sikerült visszahozni például a csecsemőhalálozást, megnövekedett az átlagéletkor, a tuberkulózis áldozatainak száma egytizedére csökkent, az általános kórházi ágyak

Kongresszus

Dr. Boda Domokos professornak, a társaság ezidei elnökének vezetésével tartották augusztus 21 és 24 között Budapesten az *Európai Gyermekorvos Társaság kongresszusát*. A nagy jelentőségű tudományos konferenciának a fő témája a heveny életveszély állapotok elhárítása volt. A tanácskozás közvetlen célja: a jelzett területen pontos ellenőrzéssel végzett kutatási módszerekkel a leghatásosabb diagnosztikai és kezelési eljárások kidolgozásának megvitatása, illetve az újonnan bevezetett kezelések értékében való állásfoglalás. A főreferátumokat a hazai szakemberek mellett belga, francia, svéd, szovjet és amerikai kutatók tartották. A kongresszuson résztvevők élénk tapasztalatcserét folytattak. Ennek keretében látogatást tettek orvostudományi egyetemünk gyermekgyógyászati klinikáján is.

Matematikai kollokvium

A József Attila Tudományegyetem és a Bolyai János Matematikai Társulat közös rendezésében az *univerzális algebra* tárgyköréből, nemzetközi matematikai kollokviumra került sor augusztus 26-29 között. Az ünnepélyes megnyitót 26-án délelőtti rendezték a TTK Ady téri előadótermében. A szimpozionon, ahol az univerzális algebra elméleti kérdéseit tárgyalták 65 külföldi és 20 magyar matematikus vett részt. A három nap során több mint 40 előadás hangzott el. Köztük Szendrei Agnesé, a JATE V. éves matematikus hallgatójé. (A kollokvium egyetlen szegedi előadója egyébként tavasszal fődíjat nyert a XII. Országos Diákköri Konfe-

rencián ezzel a díjgyűléssel.) A neves külföldi vendégek közül előadást tartott többek között a kanadai Alan Day, a havaji Ralph Freese, a szovjet Borisz M. Schein, az osztrák Johann Wiesenbauer, az amerikai Jürgen V. Schmidt és a csehszlovák algebra iskola vezetője Milan Kolibiar professzor is.

A szervezőbizottság — a hagyományokhoz híven — dr. Csákvány Béla tanszékvezető egyetemi docens vezetésével jó munkát végzett. A vendégeknek a szakmai konzultációk mellett lehetőségük volt megismerni városunkat is; sőt, augusztus 27-én a Fűvészkert egyik árnyas tisztásán került sor matematikai előadásra.

Tanárok V. Nyári Akadémiája

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola az Oktatási Minisztérium hozzájárulásával június 30. — július 4. között rendezte meg a *Tanárok V. Nyári Akadémiáját*. Bács-Kiskun, — Békés, — Csongrád, — Pest, — és Szolnok megyéből érkező, az általános iskolák felső tagozatán tanító kémia és rajz szakos tanárok vettek részt a továbbképzésen.

A Nyári Akadémia igazgatója: dr. Moholi Károly főigazgató, tanszékvezető főiskolai tanár volt, helyettese: dr. Sipos Sándorné főigazgatóhelyettes, főiskolai docens, titkára Kerényi József főiskolai adjunktus.

Az ünnepélyes megnyitó június 30-án délelőtti 10 órakor került megrendezésre a főiskola dísztermében, ahol Miklósvári Sándor minisztériumi főtanácsos, az Oktatási Minisztérium Pedagógusképző Osztályának vezetője tartott előadást *A pedagógus továbbképzés fejlesztésének kérdéseiről* címmel.

M. P.

aktuális kérdései; az iskolaártalmak személyiségpszichológiai vonatkozásai; a tantárgypedagógiai kutatások időszéri kérdései; az ortopédiai iskolaártalmak. E témakörök előadói dr. Rigó Jácson főiskolai docens, dr. Vidács Ferenc főiskolai docens, Bereczki Sándor tanszékvezető főiskolai docens, dr. Geréb György tanszékvezető főiskolai tanár, dr. Jász Tivadar az Ifjúsági Egészségügyi Intézet főorvosa és dr. Orosz Sándor főiskolai tanár voltak.

A kémia tagozaton az alábbi témákról hallhattak előadást a tanárok: az atomszerkezeti ismeretek fejlődése; a tanulói aktivitás néhány kérdése a kémia tanítás-tanulás folyamatában; kémiai kötések; az elektronszerkezet és a tulajdonság összefüggése a szervesetlen vegyületek fontosabb csoportjainál; a kémia tantervelmélet időszéri problémái; az előadásokat a kémia tantervelmélet időszéri problémáival, különös tekintettel a fehérjekutatás újabb eredményeire. Az előadásokat dr. Nagy Pál tanszékvezető főiskolai tanár, dr. Kóbor Jenő főiskolai tanár, dr. Sipos Sándorné főigazgatóhelyettes, főiskolai docens és Bari Róbert főiskolai adjunktus tartották. A kémia tagozat programját üzemeltető az Algyői olajmezőre, a Szegedi Gumi-gyárba, a Hódmezővásárhelyi Porcelángyárba és a Pusztaszeri

„Emlékpark”-ba tette meg érdekesebbé.

A *rajz tagozaton* az utóbbi években megélelt oktatáslélektani problémákat tűzték napirendre. Ennek témái: alkotás-módszertan (elmélet-gyakorlat, figurális kompozíció); szakmódszertan elmélet és gyakorlat problémái, különös tekintettel az alkotókészségre; színlelmélet — a színpedagógia és dinamika korszerű kérdései; a népművészet és képzőművészet kapcsolata és jelentősége az általános iskolában. A gyakorlatokon a továbbképzés résztvevői megismerkedtek a tanmeneti feladatok megoldásának új módszereivel, valamint elsajátíthatták a csendélet és figurális ábrázolás korszerű kompozíciós módszereit — tetszés szerinti grafikai és színes eljárással. Keptárlátogatás és filmvetítés színesítette még a gyakorlatok programját. Az előadásokat és gyakorlatokat Vinkler László tanszékvezető főiskolai tanár, Pataj Mihály főiskolai docens, Dér István főiskolai adjunktus és Szathmári Gyöngyi főiskolai tanársegéd vezette.

A négynapos továbbképzés július 4-én délelőtt dr. Moholi Károly főigazgató *A továbbképzés és az általános iskolai gyakorlat kapcsolata* című előadásával fejeződött be.

M. P.